G tionem Dialecticam ueram opinionem q̃ eſt cum formidi ne niſi ille prior habitus ſcientificus deleretur ꝑ obliuionẽ, aut per aliquã aliam uiam. Sed dico tunc ꝙ tales rõnes ag/ generant opionem ſine formidine. Vnde Auer. 1. Cœli di/ cere ꝙ ſufficientia qñ non fuerit ſuſtẽtata ꝑ aliquid, tunc eſt

ADDI.* de modis ꝓpinquis ueritati certæ.* {Confirmatus auctori tate Auer. in. 2. Cœli, cõ. 1. & ex tex. ibidem ubi Ariſt. dice/ re ꝙ ultra rões quibus demonſtratum fuit in primo, ſem/ piternitas, & immortalitas cœli, uel ꝓ uniuerſo, uel ꝓ cor/ pore circulari ſcdm uarias expõnes ibi ſubdit. Et per opio nem eam quæ ab aliter dicentibus, & generantibus ipſum. Si. n. ſic habere contingit, ſcdm quem aũt modum illi factũ eſſe dicunt non coniungitur magnum utiq; habebit, & hoc momentum ad fidem de immortalitate ipſius, & ſempiter nitatem, ubi Com. dicit ꝙ ſi aliquis inſpiciat ſermones Ari ſto. numerum ſequitur impoſsibile, ſed ad ſermones anti/ quorum plura ſequuntur impoſsibilia, & ideo taliter con/

* ſiderãs acquiret maiorẽ fidem q̃ prius habuerit per rõnẽ.} Cum aũt fuerit ſufficiẽtia ſuſtentata ꝑ demr̃ones certas erit complementũ illorum ſermonũ, quia ex cõditione ſermo num demr̃abilium eſt conuenientia ſenſus, & eſt ſubtilis

Nota. rñſio ſicut uides, q̃ ſubtilitas Scoti non attingit. Et aduerte unum quod eſt ſatis pulchrum in hoc propoſito quod re/ fert multum conſiderare aliquam rõnem in ſe, & conſidera re illam in reſpectu ratiocinantis. Nam ſtat aliquam rõnem

H in ſe abſolute cõſideratam eſſe demr̃atiuam, quia procedit ex ueris, primis, prioribus, & notioribus, & cauſis conclu/ ſionis: quæ tamen ꝓpõnes licet in ſe ſint neceſſariæ ſi apud aliquem ſumantur tanquam ꝓbabiles non aggenerabunt in illo ſcientiã, ſed opinionem, unde ſcribit Com. in. 2. Me. cõ. 15. quod aliqui nõ recipiunt primo intellecta niſi inquã tum fuerint famoſa. ita ꝙ ſi acciderit quod contraria eorũ fuerint famoſa negabunt ea, ad hoc. n. quod aliquis ſciat, ut dicit Ariſto. in. 1. Poſter. nõ ſufficit ꝙ demr̃onem faciat, ſed oportet ꝙ ſciat, ꝙ ſe demr̃are, unde multi ſunt dãtes ſe ſciẽ tis Mathematicis, qui neſciunt naturã demr̃onis, & certum eſt ꝙ illæ rõnes apud tales nõ aggenerant ſciam, ſed opio/ nem, eſt. n. multum difficile cognoſcere ſe ſcire, ut inquit Ariſt. eodẽ mõ contingit quod rõ aliqua dialectica dũ ad

Eſt multum difficile co- gnoſcere ſe ſcire ducitur poſt demr̃atiuam illa ꝓbabilia ſumuntur apud talẽ ſub ratione qua hñt neceſsitatis aliquam participationem, inquantũ hñt aggenerare ſciæ complementum, ut dic. Cõ.

ADDI.* *{ Confirmatur opio mea auctoritate Platonis in Gorgia, qui uult duas eſſe ꝑſuaſionis ſpẽs, quarũ altera aggenerat

* ſciam, altera uero credulitatem, & fidem ſine ſcientia.}

Totum nihil aliud eſt quàm ſuæ partes ſimul iunctæ.

Propõ. 75

SCribitur iſta propõ ab Auer. 1. Phyſicæ auſcul. cõ. 17. & in. 4. etiam cõ. 43. Quia aũt totũ eſt multiplex, ideo

I opus eſt diſtinctione, nam ubi eſt multiplicitas, ibi eſt confuſio apud intell'm, ut patet. 1. Cœli, & mundi. in tex. cõ. 110. nam ut colligitur per Auer. 1. Phy. cõm. 5. ſunt tres modi compoſitionis. Compoſitio ſpeciei ex ſuis cauſis. Et compoſitio generis ex ſuis ſpeciebus. Tertia aũt eſt com/

Tres, ſeu quatuor modi compoſitionis. poſitio indiuidui ex ſuis partibus ſcdm ſui qualitatẽ. Et ex hoc dedit intelligere quartum modũ compõnis indiuidui uidelicet, ex partibus ſecundum quantitatem, partes. n. ſe/ cundum qualitatem in uia Auer. ſunt materia & forma, q̃ à nr̃is dñr partes eſſentiales, ut patet ab ipſo. 4. Phy. cõ. 20. & 3. Cœli cõ. 12. partes aũt ſcdm quãtitatẽ ſunt partes integra les, unde aliud eſt totũ eſſentiale, & aliud eſt totũ integrale. De toto aũt & partibus ſcdm qualitatem dictis, aut de to/ to reſultante ex partibus eſſentialibus, an realiter diſtingua tur à partibus in uia Com. multi dubitauerunt, & Scotus in 3. ſen. diſt. 2. q. 2. tenet Auer. fuiſſe iſtius opionis, ꝙ totũ eſ/ ſentiale non dicat tertiam entitatem à partibus ſimul iun/ ctis realiter diſtinctam, cuius tamẽ oppoſitum demr̃aui de mente eius in concordantiis Auer. ſuper. 1. Phy. in cõ. 17. ꝑ uarias auctoritates, & rationes, & ideo de hoc ad pñs nolo habere ſermonẽ, nã ut inquit Gale. in. 8. de inge. ſani. cap. 3. Scriptores qui omnifariam pauca cognoſcentes oibus li/ bris eadẽ pertractant imitandi non ſunt, hoc. n. non eſt mul ta docere, ſed multa ſcribere eſt, & multas chartas conſu/ K mere cum poſſent paucas, & multum conterere tẽpus ubi non oportet. & beatus Augu. inquit ꝙ afflictio animi eſt ſp eiſdem inuentis uti. Prætermiſſo igitur de toto eſſentiali quod indubitanter teneo ſecundum Ariſt. & Com. dicere tertiam entitatem realiter diſtinctam à partibus, tunc ꝓpo/ ſitio allegata gloſſanda eſt de hoc toto, quod nihil aliud eſt q̃ ſuæ partes ſimul iunctæ, uerũ eſt conſtitutiue, & inte/ gratiue. ex nullis. n. alis cauſis intrinſecis componitur ſub/ ſtãtia cõpoſita demr̃ata quàm ex materia, & forma. Loquẽ do tñ de toto integrali comparato ad ſuas partes integra/ les, teneo tale totum ſecundum rem nihil aliud eſſe, q̃ ſuæ partes ſimul iunctę, bipedale. n. in re ipſa nihil aliud eſt quã duo pedalia ſimul iuncta, & de hoc ueritatem habet allega ta propoſitio. Aduerte tñ, ꝙ tametſi tale totũ integrale nõ dicat tertiam entitatem realiter diſtinctam à partibus ſimul iunctis, dicit tñ aliud ſcdm rõnem etiã à partipus ſimul iun ctis. nam tale totum reſpectu partium habet reſpectum for mæ ad materiã, & partes ad tale totum hñt reſpectũ mate riæ ad formam, ut ſcribit Com. in. 7. Meta. cõ. 33. & eſt etiã ſñia Philoſophi in. 2. Phy. in tex. cõ. 31. ubi partes tales, quę ſunt totius integralis reducit ad genus cauſę materialis, mo do ſi totum integrale à partibus nõ eſſet, neq; re, neq; rõne diſtinctum non poſſet ſubire reſpectum formę ad materiã, idem. n. omnibus modis remanens idem non poteſt dici materia: & forma, ut clare patet intelligenti. Amplius hoc L idem authoritate Ariſt. cõfirmatur qui in. 5. Met. tex. cõ. 19. inquit. ſubſtãtia uniuſcuiuſq; ꝙ ſemel, & ibidẽ ſubdit, ꝙ ſex ſemel eſt, ſex nõ eſt ter duo, neq; bis tria, & Auic. in. 3. tract. ſuæ Meta. cap. 5. dicit. ꝙ decem non ſunt nouem, & unum aut quinq;, & quinq;. Amplius Ariſt. 7. Meta. tex. cõ. ulti. in/ quit. ſyllaba non eſt elemẽta, nec idem eſt ba, quod b, & a, nec caro ignis, & terra quid clarius dici potuit in hoc? Lo/ quendo autem de toto quod ſpẽs, quę componitur ex cau ſis ſecundum imaginationem. ſ. ex genere, & differentia, & de toto quod eſt genus, quod ex compoſitũ ex ſpẽbus ſe/ cundum ponentes ꝑdicata quiditatiua eſſe multiplicata ad multiplicationẽ formarum, ut tenuit Ioan. de Gandauo ta lia tota ſunt dictincta à partibus etiam ſimul iunctis. Nos aũt ponimus ꝙ tatia tota ſcdm conceptũ ſolum diſtinguun tur à partibus. unde Phyſicæ loquendo genus non eſt una natura ſicut ſpẽs, ꝑp hoc. n. Ariſt. in. tex. cõ. 31. uoluit in ge/ re non poſſe fieri cõparationes, quia in eo latent æquiuoca tiones, ſed ſolum in ſpẽ atoma, quia ſpecies ſpecialiſsima ſumitur ab ultima forma, q̃ ſimpliciter una eſt in rerum na/ tura. Genus aũt non ſumitur ab aliqua una forma, quę ſit in rerum natura, ſed ſecundum rationem tm̃, non. n. eſt aliqua forma in rerum natura per quam homo eſt animal, alia ab illa ſecundum rem per quam homo, omnes igitur ho/ mines conueniunt in forma, quæ conſtituit ſpeciem quta

M quilibet habet animam rationalem, ſed nõ eſt in homine, equo, & aſino, aliqua anima cõis, quæ cõſtituat animal qđ eſt genus in quo conueniunt præter animam hominis, eq & aſini. nam ſi eſſet talis forma cõis, tunc genus eſſet una natura ſicut ſpecies, & illo poſſent fieri comparationes. ſed in ſola conſideratione, & abſtractione intellectus eſt forma generis per abſtractionem à differentiis, ſic igitur genus eſt unum ſecundum logicam conſiderationem. inquantum di cit unum conceptum prædicabilem uniuoce de pluribus ſpeciebus. Nec eſt uerum apud Peripateticos quod quot ſunt prædicata quiditatiua, tot ſunt formæ realiter diſtin/ ctæ in natura illis corrñdentes. nã ut ſcribit Com. in. 7. Pri/ mæ phiæ. cõ. 11. prædicabilia ſubſtãtialia ſunt illa, quæ adu nantur cum ſubiecto, & adunantur adinuicẽ, & iſta eſt opio Ariſt. contra Platonem, ſicut patet conſideranti.

Vniuerſalia ſunt difficillima ad cognoſcendum, eo quod ſunt à ſenſibus remotiſsima.

Propõ. 76

ARISTOTELIS propoſitio eſt in procœmio Meta. & cõiter allegatur. Solet tñ gloſſari de ulibus in cauſando quemadmodũ eſt Deus, & intellgentię, talia nanq; entia abſtracta cum à ſenſibus ſint remotiſsima,